

му съ най-мили на тоя свѣтъ, които знае че е оставилъ, но не знае да ли ще се върне да ги завари! . . .

Като е за молитва, като е за кръстъ, и дѣдo Ранчо е христианинъ, па и онъ, безъ да се усъща какво прави, сиѣ капата си и вдигна ръка та се прѣкръсти. Кръсти се дѣдo Ранчо и се моли на *Онъл*, тамъ, горѣ; моли му се, ама не за себе си, . . . та онъ е вече старъ, неговото платно, дума се, е отдавна вече истъкано; . . . Моли се дѣдo Ранчо за своя Радой, за когото не знае ни кѫдѣ е, ни пъкъ живъ ли е! . . . моли се за тия, що ги глѣда сега млади и зелени, а до частъ . . . какво ли, Боже, ще остане до часъ отъ тѣхъ?!. . . Зеръ крушума, зеръ сабята, зеръ гюлето разбираятъ отъ младостъ, . . . зеръ они знаятъ да аджеисватъ?!. . . Дѣдo Ранчо издигна слабитѣ си очи, та поглѣдна къмъ небето. Вѣтъръ развѣялъ побѣлелия му, като сиѣгъ, перчимъ надъ набразденото съ бръчки чело. Впилъ своя изгасналъ поглѣдъ въ небето, па се мѫчи да види: да ли глѣда Господъ отъ горѣ какво праватъ хората по тол пусти, по тоя грозенъ свѣтъ! . . . Глѣда, глѣда, па сиѣ очи, наведе отчайно глава, а двѣ едри сълзи се търколиха по лицето му и замързнаха на блѣдните му, като восъкъ, страни! . . . Бой знае?!. . . може и да глѣда, може и да вижда, ама . . . знаешъ ли му какво крой? Знаешъ ли му хесапитѣ?!. . . Божи работи — божи хесапе!

Дѣдo Ранчо посви очудено рамената си, като да искаше да каже, че му се видѣятъ малко адженѣ тия Божи хесапе, па метна очи пакъ къмъ опия, що правѣхъ, може би, послѣдния кръстъ на челата си . . .

Дѣдo Ранчо забрави и своята Мурджо, и своята жжа и неволя, и натоварената съ брашно кола, останала само съ единъ вирѣгнатъ волъ, па забрави и . . . и Божитѣ хесапе. Той се заглѣда въ нарѣдните момчета, па метна очи, та поглѣдна и тѣхния началикъ. Оиннатата му вита снага, като нѣкой левентъ, показваше го истински юнакъ. Но лицето му, това хубаво, като на нѣкоя мома лице, очуди дѣдo Ранчо. „Съвсѣмъ голобрадо, завалията“, промъника неволно старецъ и настави въ мисълъта си: „сѫщо като шише прѣдъ Гергевденъ на касапница! . . . да те е жаль да глѣдашъ, че туриятъ ножъ на вратътъ му! Коя ли го е майка раждала! . . . Да е да го види башъ сега, като се готови за . . . за тая касапница, тѣжко и горко би било на тия гърди, отъ кѫдѣто е сисалъ*! . . .

. . . Буу у у мъ, бумъ — бумъ . . . буу у у у мъ! . . . Молитвата се свѣрши и молящите се, като се прѣкърстиха